

Řád BOHEMIANS EDELKATZE, e. V. na ochranu koček při chovu

Čl. 1

Název a sídlo chovatele

1. Tento řád ochrany zvířat při chovu byl zpracován a je určen pro „Sdružení chovatelů ušlechtilých koček v Čechách – BOHEMIANS EDELKATZE, e. V.“ – (dále jen BOHEMIANS EDELKATZE, e. V.), Sadová 738, 542 33 Rtyně v Podkrkonoší, IČ 70855838.
Postupovat podle tohoto řádu budou všichni chovatelé ušlechtilých koček, kteří jsou členy BOHEMIANS EDELKATZE, e. V.
2. Uvedený žadatel BOHEMIANS EDELKATZE, e. V. jako chovatelské sdružení v souladu s ustanoveními zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, vydává po projednání a schválení Ústřední komisí pro ochranu zvířat tento „Řád BOHEMIANS EDELKATZE, e. V. na ochranu koček při chovu“ (dále jen „Řád“).

Čl. 2

Účel a cíle Řádu

1. Prvotním zájmem členů BOHEMIANS EDELKATZE, e. V., chovatelů a majitelů koček a koťat (dále jen chovatelů) je zdraví a pohoda každého jednotlivého zvířete.
2. Účelem Řádu je metodicky stanovit pro chovatele podmínky a pravidla pro chov ušlechtilých koček podle současných požadavků na ochranu zvířat a péči o jejich pohodu.
3. Cílem Řádu je zabezpečení pohody a ochrany koček při jejich chovu a zajištění informovanosti chovatelů o podmínkách ochrany koček tak, aby mohli zabezpečit stanovené podmínky.
4. Řád nenahrazuje ustanovení a podmínky stanovené právními předpisy, zejména zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 3

Druh chovaných zvířat, biologická charakteristika, fyziologické a etologické nároky zvířat

1. Druh chovaných zvířat:
Kočkami chovanými v zájmovém chovu se rozumí kočky domácí (*Felis silvestris* f. *catus*) všech známých plemen a barevných variet uznávaných sdružením BOHEMIANS EDELKATZE, e. V.
2. Základní biologická charakteristika:
Kočka domácí, která náleží do podčeledi malých koček (*Felinae*), čeledi kočkovitých (*Felidae*), je typickou malou masožravou šelmou. Příjem masité potravy není ani v přírodních podmínkách vyhraněný a krmení koček v péči člověka má obsahovat mimo převažující složky potravy živočišného původu i složky původu rostlinného, minerálie a vitamíny. Pohlavní zralosti dosahuje v deseti měsících a dožívá se v průměru 16 let.

3. Fyziologické a etologické nároky podle věkové kategorie zvířat:

a) Kořata od narození do 12-ti týdnů věku

Kořata jsou zcela závislá na matce. Do tří týdnů se živí výhradně mateřským mlékem, po této době je nutné je přikrmovat mléčnou a později i masitou stravou. Koťe potřebuje kontakt s matkou a případnými sourozenci nejenom z hlediska výživy, ale též z hlediska vypěstování základních hygienických návyků, základů sociálního chování k jedincům stejného druhu i k jiným druhům domácích zvířat a člověku. Z toho důvodu je nutný i intenzivní kontakt s chovatelem, případně jeho rodinou.

b) Kočky bez rozdílu pohlaví od 12-ti týdnů do 1 roku věku

Po dosažení věku 12-ti týdnů je možné kořata darovat či prodat novým majitelům. Kočky nad 12 týdnů věku bez rozdílu pohlaví potřebují mít pravidelný denní kontakt s chovatelem, možnost společných her. Rostoucí mláďata do 1 roku mají vysoké nároky na skladbu potravy, kterou jim je chovatel povinen v odpovídající kvalitě zajišťovat.

c) Dospělé kočky v reprodukční schopnosti od 1 do 8 let věku

Za dospělé samice v reprodukční schopnosti považujeme ušlechtilé kočky od 1 roku (se svolením veterináře a ve vyjimečných případech již od 10 měsíců věku) do 8 let. Tyto kočky mají potřebu kontaktů s kocoury za účelem páření a vyvedení potomstva. (max.3x během 2 let).

Březím a kojícím kočkám je nutné věnovat zvýšenou péči a poskytnout jim i vysoce kvalitní stravu, vícekrát denně.

Pokud je nutné na doporučení veterinárního lékaře či z rozhodnutí chovatele přistoupit ke kastraci, je nutné, aby kočkám chovatel zajistil dostatek kontaktů s lidmi a jinými příslušníky stejného živočišného druhu. U koček kastrátek, je třeba zohlednit stravu (speciální diety).

d) Dospělé kočky po reprodukční schopnosti

Dospělé samice po dosažení 8 let věku vyžadují vzhledem ke svému věku více klidu, většinou u nich ustává estrus a není žádoucí jejich další využití v chovu. Těmto zvířatům je nutné zajistit dostatek klidu, vysoce kvalitní stravu a odpovídající péči.

e) Dospělí kocouři v reprodukční schopnosti

Dospělými samci v reprodukční schopnosti jsou míněni kocouři ve věku od 1 roku bez omezení horní věkové hranice. Tito samci mají potřebu hájit své teritorium proti dalším samcům. Je povinností chovatele zajistit, aby při chovu většího počtu samců nedocházelo k jejich soubojům a zraněním.

V případě kastrace kocoura ze zdravotních důvodů či rozhodnutí chovatele provádí tuto veterinární lékař a chovatel je následně povinen poskytnout kocourovi zvýšenou péči. U kocourů kastrátů, je třeba zohlednit stravu (speciální diety).

4. Chovem sledované vlastnosti nebo znaky zvířat:

Šlechtění exteriéru podle požadavků platných standardů plemen koček při zachování základních fyziologických parametrů, zdraví a pohody.

5. Chovatel musí být schopen

- a) rozpoznat zjevné příznaky zhoršeného zdravotního stavu zvířat,
- b) zjistit změny v chování zvířat,
- c) určit, zda celkové prostředí je vhodné k zachování zdraví a pohody zvířat,

- d) zajistit umístění narozených koťat z jeho chovu novým majitelům.
- e) zajistit kočkám odpovídající výživu a péči

Čl. 4

Objekty, zařízení a vybavení pro chov zvířat

1. Zásady pro provoz objektů, zařízení a vybavení pro chov koček a péče o ně jsou následující:

a) Kočky žijí - buď

- ve společné domácnosti s chovatelem a jeho rodinou (dům nebo byt),
- ve vnitřních chovatelských zařízeních,
- ve venkovních chovatelských zařízeních.

Všechny prostory musí být přístupné člověku, konstrukce a vybavení venkovních chovatelských zařízení musí být odolné počasí (vhodné materiály konstrukce a vybavení, opatřené nátěry odolnými proti počasí)

Chovatelská zařízení

Pokud kočky nežijí v domácím prostředí, musejí být chovatelská zařízení co nejlépe přizpůsobena jejich životu.

Pro tato zařízení platí následující podmínky:

Vnitřní chovatelská zařízení

- Každá kočka musí k dispozici minimální plochu 6 m² o výšce minimálně 1,80 m. Musí mít k dispozici více než jednu výškovou úroveň. Součástí zařízení jsou také místa na spaní a místa, kde se kočka může schovat, Kočky jsou zde chovány volně, ve výjimečných případech lze chovat kočky v klecích, viz další odstavec.
- Velikost prostor pro chov koček musí být taková, aby odpovídala nárokům jednotlivých koček na pohodu a životní situaci. Počet jedinců v prostoru nesmí vyvolávat nervozitu, stres a agresivitu mezi kočkami. Musí zajišťovat i dostatečný pohyb a musí být umožněn každodenní přímý styk s chovatelem nebo členy jeho rodiny. Není dovoleno držet kočky trvale uzavřené v klecích, s výjimkou dočasného omezení z důvodu nemoci, porodu, karantény nebo navykání na novou sociální skupinu. Min. velikost klece 100 x 70 x 70 cm.
- Pokud je součástí vnitřního chovatelského zařízení i venkovní voliéra přímo navazující na vnitřní chovatelské zařízení, počítá se její půdorysná plocha do celkové plochy vnitřního chovatelského zařízení.

Venkovní chovatelská zařízení

Žijí-li kočky ve venkovním zařízení, platí požadavky na min. plochu a výšku zařízení jako u vnitřního chovatelského zařízení a kočky

- musí mít k dispozici dostatek stínu k ochraně před přímými slunečními paprsky a musí jim být umožněno ukrýt se před deštěm nebo sněhem uvnitř zařízení (min 2 m² na jednoho jedince), kočky jsou zde chovány volně.
- plochy musí být konstruované tak, aby snadno odváděly vodu,
- konstrukce a vybavení musí být odolné počasí a musí být umožněn každodenní kontakt s chovatelem nebo jeho rodinou.

b) vybavení a zabezpečení pro ochranu a pohodu zvířat:

Chovatel zajistí:

- ve vnitřním prostoru obvyklou pokojovou teplotu nebo teploty v rozmezí od 15 do 25°C,
- v prostorách, kde se chovají kočky, dostatečné základní vybavení pro jejich chov (misky na krmení, toalety, pelíšky k odpočinku, úkryty, škrabadla, hračky),
- při chovu koček v místnostech denní světlo a možnost obměny vzduchu,
- možnost větrání těchto prostor, zabezpečená okna, balkóny, verandy proti pádu a úrazu koček
- kočkám umožnit horizontální i vertikální pohyb,
- kočkám pravidelné a optimální krmení,
- kočkám trvale k dispozici vodu neohrožující zdraví zvířat,

c) povrch použitých prostor, kde jsou chovány kočky

- omyvatelná, dezinfikovatelná podlahová krytina,
- musí být dodržována stálá čistota a dezinfekce stěn a zařízení,
- misky na vodu a jídlo - mohou být plastové, keramické či porcelánové, snadno omyvatelné a dezinfikovatelné,
- hygienické vybavení sloužící k vykonávání potřeby zvířete – plastová nádoba se stelivem nebo mřížkou, snadno čistitelná a dezinfikovatelná, v dostatečném počtu.

K dezinfekci používat takové výrobky, které kočky dobře snášejí a nepoškozují jejich zdraví.

2. Zařízení se konstruuje, používají a udržují tak, aby bylo zabráněno poranění a utrpení zvířat.

3. Chovatel zajistí nebo manipuluje s kočkami tak, aby

a) se zvířaty bylo zacházeno klidně a rozhodně a zvířata měla zabezpečenou pohodu, nebyla drážděna nebo týrána a bylo minimalizováno riziko jejich poranění,

b) osoby manipulující se zvířaty věnovaly zvýšenou pozornost zvířatům v situacích doprovázených hlukem nebo jinými negativními podněty,

c) osoby manipulující se zvířaty byly informovány o opatřeních v případě mimořádných situací (útěk zvířete mimo vyhrazené prostory, požár) a zabezpečily ochranu zvířat před utrpením a vznikem nebezpečí,

d) při přenášení na krátkou vzdálenost byla kočka držena v náruči s nenásilnou fixací končetin a s pevným podložením hrudníku, břicha i pánve pažemi,

e) zabezpečil hygienu, výživu a bezvadný zdravotní stav zvířat v souladu se současným stavem poznání,

f) zajistil odborné služby veterinárního lékaře v případě zdravotních problémů, pravidelné vakcinace (dle použité vakcíny a doporučeného vakcinačního schématu) a eliminace zevních i vnitřních parazitů,

g) péče o srst byla optimální podle nároků jednotlivých plemen,

h) veškeré prostředky a pomůcky používané k péči o kočky byly udržovány v náležité čistotě.

Čl. 5

Zákroky spojené s ochranou zvířat, zajištění jejich zdraví a pohody

1. K ochraně zvířat, zajištění jejich zdraví a pohody se provádějí tato opatření:

Koťata před přesunem novému majiteli jsou podle tohoto Řádu povinně vakcinována proti panleukopenii a rhinotracheitidě, (ostatní očkování proti nakažlivým nemocem se doporučují) a odčervena dvakrát v rozmezí 14 dní odpovídajícími preparáty dle doporučení veterinárního lékaře.

Koťata starší než 4 měsíce i dospělé kočky musí být přeočkovány na výše uvedené choroby a proti vzteklině, v případě předání kočky novému majiteli dle požadavků nového majitele po předchozí dohodě s chovatelem.

Koťata a kočky chované členy BOHEMIANS EDELKATZE, e. V. nesmí být prodávána do obchodů se zvířaty.

2. Nezaměnitelné označení zvířat (mikročip) provádí pouze veterinární lékař.
3. Péče o samice ve stadiu rozmnožování a o samice a mláďata po narození je zajišťována takto:

Březí kočky a kočky po porodu vyžadují zvýšenou pozornost, častější a hodnotnější krmení. Koťata po narození jsou zcela závislá na matce. Do tří týdnů se živí výhradně mateřským mlékem. Po této době je nutné je přikrmovat mléčnou a později masitou stravou. U každého kotěte je toto individuální. Pokud má matka málo mléka nebo je např. po císařském řezu, je nutné koťata přikrmovat dříve, případně je krmit uměle hned po porodu. Pro tyto případy lze úspěšně použít mléčné náhražky od odborných výrobců.

4. Zásady sledování dědičnosti zdraví a sledovaných genetických znaků:
 - při opakovaném výskytu vad, jako jsou rozštěpy patra, deformace čelistí, deformace ocasů apod. je nutné takové deformace ohlásit poradci chovu a toto spojení již neopakovat!

5. V chovu chovatel zajistí:

- a) veterinární péči a prevenci, pravidelné očkování (viz čl. 5 odst. 1) a odčervení všech chovaných jedinců,
- b) udržování ideálního výživného stavu zvířat (používání kvalitního krmiva)
Kočky se krmí komerční nebo doma připravovanou stravou. Dávky a uchovávání komerčních krmiv pro kočky se řídí návodem výrobce. Skladba doma připravované potravy musí odpovídat potřebám kočkovitých šelem. Svalovinu a vnitřnosti zvířat uvolněné pro lidský konzum lze podávat pouze po předchozí tepelné úpravě (vaření),
- c) pohodu zvířat s každodenním kontaktem s člověkem a nerušeným odpočinkem,
- d) odčervení:
 - dospělých jedinců preventivně min. 2x do roka dle doporučení veterináře,
 - koťat - viz čl. 5, odstavec 1.

6. Je zakázáno provádět zákroky v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zejména ničení hlasivek nebo používání jiných prostředků k omezení hlasitých projevů zvířat nebo amputace drápu a extrakce zubů z jiných než zdravotních důvodů.

Čl. 6 Povolené způsoby usmrcení

1. Povolené zákroky k regulaci populace provádí pouze veterinární lékař.
2. Usmrtit zvíře může pouze veterinární lékař po posouzení jeho zdravotního stavu, a to formou eutanazie, a to v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákonné důvody k usmrcení zvířete jsou uvedeny v § 5 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
4. Usmrcení kočky jinou osobou než veterinárním lékařem je podle tohoto Řádu zakázáno.

Čl. 7 Přeprava zvířat

1. Přeprava zvířat musí být prováděna v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, s vyhláškou č. 193/2004 Sb., o ochraně zvířat při přepravě.
2. Při přepravě koček musí být se zvířaty zacházeno šetrně, je nutno zejména dodržovat následující zásady:
 - a) kočky mohou být v osobních dopravních prostředcích přepravovány v kšírech jen pokud jsou pod kontrolou osoby, která o ně pečuje. Vzhledem k zachování jejich ochrany a pohody je doporučena přeprava v přenosných dobře větratelných přenoskách (kontejnerech) odpovídajících rozměrů. Minimální prostor musí zajišťovat, aby si každá umístěná kočka mohla přirozeným způsobem stoupnout, sednout nebo lehnout. V dopravních prostředcích hromadné osobní přepravy jsou stanoveny podmínky přepravy jejím provozovatelem, obvykle je povolena přeprava koček pouze ve schránkách – kontejnerech. Velikost kontejneru se řídí uvedenými požadavky na zabezpečení ochrany a pohody přepravované kočky a dále předpisy přepravce (železnice, autobusy, letadla). Rozměry kontejneru pro kočku do 4 kg jsou minimálně 40 x 30 x 25 cm. Rozměry kontejneru pro kočku nad 4 kg jsou minimálně 50 x 40 x 30 cm.
 - b) kočky musí být během přepravy chráněny proti extrémním klimatickým vlivům, silnému proudění vzduchu (průvanu), nepřiměřenému hluku nebo otřesům;
 - c) při přepravě v kontejnerech, musí být zabráněno jejich převrácení nebo padání a musí mezi nimi být dostatečný prostor pro přívod vzduchu; kontejnery musí být nakládány, vykládány nebo přemísťovány ve vodorovné poloze; kontejnery musí být konstruovány tak, aby při manipulaci s nimi bylo zabráněno vytékání tekutin, vypadávání podestýlky nebo výkalů.
3. V prostorách přepravních prostředků, v nichž jsou přepravována zvířata, se nesmí manipulovat s volným ohněm, nesmí být současně přepravovány předměty, které by mohly nepříznivě ovlivnit pohodu zvířat nebo poškodit jejich zdraví, zejména látky dráždivé (např. dráždivé plynné látky včetně cigaretového kouře) a hořlaviny. Rovněž nelze zvířata

nebo kontejnery s nimi přepravovat v uzavřeném nevětraném zavazadlovém prostoru („kufru“) osobního automobilu.

4. Kočky lze přepravovat pouze v dopravních prostředcích, které jsou způsobilé pro přepravu osob a jejich příručních zavazadel, s výjimkou uvedenou v čl. 7, bod 3 nebo při hromadné nebo letecké přepravě v prostorách pro přepravu zvířat určených a upravených přepravcem tak, aby byla zabezpečena ochrana (- např. v letadlech vyrovnání atmosférického tlaku a teploty) a pohoda zvířat.
5. Obvykle se kočky přepravují společně s člověkem, takže hygienické podmínky přepravy odpovídají běžným požadavkům odpovídajícím nároku člověka. Převážní schránky (kontejnery) jsou majetkem majitele a jsou v nich přepravovány kočky z jedné domácnosti/chovu. Pokud jsou přepravky zapůjčeny pro jiná zvířata, musí být před a po použití účinně dezinfikována proti bakteriím, virům a plísním.

Čl. 8

Podmínky pro chovná zvířata

1. K chovu mohou být použiti pouze jedinci v dobrém zdravotním stavu a dobré fyzické i psychické kondici, kteří byli uznáni chovnými na základě odborného posouzení (na výstavě nebo veterinárním lékařem) a dávají předpoklad zdravého potomstva bez exteriérových, zdravotních nebo geneticky podmíněných vad.
2. K chovu nesmí být použiti jedinci:
 - s fyzickými nebo psychickými nedostatky,
 - agresivní,
 - kočka, která opakovaně rodila pomocí císařského řezu,
 - u kterých lze předpokládat, že v rámci poznatků o dědičnosti budou jejich potomkům chybět části těla nebo orgány, nebo budou-li orgány funkčně nezpůsobilé nebo znetvořené, pokud se nejedná o geneticky fixované znaky, které nemají negativní vliv na zdraví (bezocasost, bezsrstnost).
3. Podmínky pro chov koček jsou tyto:
 - a) věkové omezení chovných zvířat u koček 1 rok až 8 let, (poslední možné krytí je v den osmých narozenin kočky), ve výjimečných případech lze povolit krytí u koček od 10 měsíců stáří, pokud chovatel předloží dobrozdání veterinárního lékaře o celkovém zdravotním stavu a somatické vyspělosti konkrétního zvířete a pokud opakované říje ohrožují zdraví kočky,
 - b) u kocourů od 1 roku věku neomezeně,
 - c) chovný kocour smí být během 14 dnů použit k nakrytí nejvýše dvou různých koček,
 - d) maximální počet vrhů chovné kočky jsou 3 za období dvou kalendářních let, včetně vrhů, kdy kočka porodí pouze jedno kotě,
 - e) kočka smí kojit pouze takový počet koťat, který odpovídá její zdravotní kondici, podle posouzení veterinárním lékařem,
 - f) minimální věk pro odběr koťat od kočky je dle tohoto Řádu 12 týdnů.

Čl. 9 Platnost a účinnost Řádu

1. Tento Řád je platný pouze ve znění schváleném Ústřední komisí pro ochranu zvířat; změny tohoto Řádu musí být projednány a schváleny Ústřední komisí pro ochranu zvířat.
2. Tento Řád nabývá platnosti a účinnosti dnem právní moci rozhodnutí o schválení Ústřední komisí pro ochranu zvířat.

Ve Rtyni v Podkrkonoší, dne 26. 7. 2008

Helena Balíková
Viceprezident a jednatel
BOHEMIANS EDELKATZE, e. V

Změny a doplňky Řádu Bohemians Edelkatze, e. V. na ochranu koček při chovu:
(změny jsou již zakomponovány v textu a jsou označeny červenou barvou a kurzívou)

7. **Ledna 2009**

Vstupuje v platnost nová Vyhláška, nahrazující Vyhlášku č. 192/2004 Sb., o ochraně zvířat při chovu, veřejném vystoupení nebo svodu, v níž se ustanovuje mj. že:

- a) reprodukce chovných koček je přípustná ode dne ukončeného 1. roku věku do dne ukončeného 9. roku věku, u kocourů ode dne ukončeného 1. roku věku až neomezeně; ve výjimečných případech je možné krytí ode dne ukončeného 9. měsíce věku, a to pouze na základě potvrzení veterinárního lékaře o vyšetření zvířete na začátku říje s dobrozdáním o celkovém zdravotním stavu a tělesné vyspělosti konkrétního zvířete,
- b) u koček, které ukončily 9. rok věku, je zabřeznutí možné pouze na základě potvrzení veterinárního lékaře o vyšetření zvířete na začátku říje s dobrozdáním, že zdravotní stav březost umožňuje bez nadměrných rizik,
- c) maximální počet vrhů chovné kočky je 3 za období 24 měsíců, včetně vrhů, kdy kočka porodí pouze jedno kotě,
- d) kočka smí kojit pouze takový počet koťat, který odpovídá její zdravotní kondici, podle posouzení veterinárním lékařem, ostatním životaschopným koťatům musí chovatel zajistit náhradní výživu,
- e) minimální věk pro odběr koťat od kočky je 84 dnů.